

Снио сам страشان сан, што некад давно рече грешни Радоје Домановић. И не чудим се, јелте, самоме сну, него се чудим како сам имао храбрости и да сањам такве снове, кад сам и ја користан и смеран поданик ове мучене и напаћене Србије, која једном би монархија, па ће то једном, можда, опет бити.

Снио сам, дакле, страشان сан. Као Видовдан, а као и није. Газиместан, а као и није. Са звоника Грачанице звоне као звона, а опет, као и не звоне. Чатци читају, појци поју, све се јасно чује, а као да се не чује. Опија мирис тамјана, а као и да не опија. На Косово поље нахрупио силан свет, српски наравно, а опет, као и није. Ја као у тој маси, а опет, као и нисам. Чекам да почне прослава годишњице Косовског боја... Промешкољим се. Прекид, дакле, сна. Накратко...

Поље полегло од српских тробојница, вијоре се достојанствено. Притисле тканине на ваздух, подрхтава ветар од њих. Сви кличу: „Србија!, Србија!, Србија! Србија!...“ Са разгласа музика. Заветна. Патриотска. Крв струји венама. Пење се жмарац уз кичму. Кад неко повиче: „Иде! Људи, еј, људи, идеее!“... Кроз шпалир света, који се гура и размиче да му направи места, иде наш монарх са својом монархињом, благо насмејаног израза лица, са болећивом сетом у очима. Види се, отац Отаџбине, нема шта. Народ га грли, љуби, поздравља се с њим. Он достојанствен... Опет се промешкољим. Накратко, дакако.

За монархом свита. Племство. Све бољи од бољег. Као да нам племство уопште није сатрвено у Боју, него да смо то сами измислили. Кнезови, војводе, сердари, витезови... Крунски савет. Милина човеку видети... Попне се монарх на бину. Узме да говори. Мед из уста тече.

„Мили Срви, бра-ћа мили и сес-тра мили, на-ро-да мој! Као син моја тата Петар, ка унук моја деда Александар, као потомки моја пра-де-да Петар, као род моја возд

Ка-ра-ђорђ-у, ја сам ваш крљ! Јас-ам ваш Крљ! Јас-ам жртвио своја Ландан за моја Београд, за добра живот ваша деца и ваша. Моја срце куца за свака Срвин, за сваки Ср-ки-њи... Уз моја помоћ живе-ће-те као Унитед Кингдом, Енгле-ска, чим наша Краље-вина Срвија замузе достојно место у еротска породица наро-да! Ви неће-те више патите, јер ја сам за вама! Ја сам за вама!“

Био сам близу бине. Не знам шта ми би. „Ниси Ти наш крљ, него краљ!“, рекох. Благо монархово лице прекри се љутином. „Ђути!“, нареди ми принц. „Нисмо ми Срви него Срби!“, не даде ми ђаво мира. „Прекини!“, дрекну на мене монарх. „Ама, треба да заузмемо, а не замуземо достојно место“, исправих. „Бааааа! Бааааа!“, поче да урличе крљ, као ован.

Пробудим се с nelaгодом. Не сачекам крај сна. И дотле сам довољно упропастио национални сан.

Шалу на страну. Пола досадашњег живота потрошио сам, гледајући без уживања сапуницу у којој глуме Аца и Катарина, уз художествену асистенцију првака Националног театра „Крунски савет“ и епизодно протрчавање и статирање разних премијера и министара, владика и академика, политичара, новинара, кафеџија, вуновлачара и бојација. Комендију „Васкрс монархије“, у којој се сви својски труде да подозривим Србима једног странца и његову жену, мање странкињу, (прилично завађене са аристократским манирима) представе као узоре грађанског и патриотског понашања, а све време се тај труд претвара у дилетантску лимунацију неке артистичке трупе која замајава народ по селима за неколико јаја, кашику масти и пет, шест паприка. Било је, за протеклог времена, прилика кад је то било мање или више смешно, кад је било трагикомично и кад је било трагично. Но, до овог Видовдана не сину нам сунце наравоученија гледе престолонаследника-самозванца и жене му Гркиње. Гледе њихових правих карактера.

Сентименталним монархистима, загубљеним у врлети српских несналажења, тупавог веровања да ће нам монархија исправити менталитет, одавно трубим да ЊКВ А II ни у примисли нема намеру да се икако бави било којим „стратешким“ националним питањем. Јок, море. Од кад сам га први пут угледао одмах ми је био пљунути Нушићев Агатон из „Покојника“, који у Србији види тетку на самрти и чека да цапне, како би се мало овајдио постељином и осталим покућством. Таква је, наравно, свако на свој начин, и већина чланова Крунског. То је давнашњи аксиом.

Зашто је онда прекјучерашња принчева бламажа на Газиместану посебно значајна за историју идеје о поновном успостављању монархизма у Србији? Из једноставног разлога. Грађани Србије су, упркос медијском пеглању „прилике“, могли да се осведоче о „племениту“ реакцију принца на неартикулисано арлаукање шачице нервозних клинаца. Како би тек углађени принц (а, вала, и принцеза) реаговао на неку аргументовану огорчену примедбу народа, која може бити још гласнија? Какав би он био фактор стабилности и јединства српског народа, кад би му се пружила прилика? Мили Боже, ни помислити не смем.

Иако се са мотивима „дејства“ десничарских група које су принца омеле у његовом „излагању“ на Газиместану уопште не слажем, ја се њима демократски дивим што им је успело да (осим пиљарског) Србији посведоче и принчев „толерантни“ аспект карактера. А њему крајње добронамерно поручујем: „Научи, бре, српски!“.

(Данас, 30. 6. 2011)